

≡ M O N I K A A L I ≡
NEISPRIČANA
PRIČA

Prevela
Dijana Radinović

■ Laguna ■

Naslov originala

Monica Ali

UNTOLD STORY

Copyright © 2011 by Monica Ali

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za M. M. S.

Prvo poglavlje

Neke priče i nisu za priču. Neke se mogu ispričati samo kao bajke.

Bile jednom tri drugarice i priredile malu zabavu za četvrtu. I popile one celu flašu pino grida, ali ona nikako da stigne. Pođite sad sa mnom preko dvorišta pred lepom prigradskom kućom u unutrašnjosti zemlje, prođite pored dečjeg bicikla i bejzbol palice na atlasnom zelenom travnjaku, pa priđite kuhinjskom prozoru obasjanom blagom svetlošću i zavirite unutra. Tamo su tri žene – jedna crnka, druga plavuša a treća riđokosa – sve u najboljim godinama, u dobu kad se još uspešno branimo od sredovečnosti. Sede za kuhinjskim stolom, ne sluteći laž, ne znajući pravu priču, naivno udišući i izdišući.

„Šta li je s Lidijom?“, pita Amber, plavuša. Sva je slatka i doterana. Paž frizura, nežne crte lica, mladalačka haljinica s kragnom, francuski manikir. „Gde li je dosad, pobogu?“

„Još nećemo da iznosimo sendviče, je li?“, pita Suzi, crnka. Ona nije imala vremena da se presvuče pre nego što je izašla iz kuće. Na majici ima mrlju od sosa bolonjeze. Skuvala ga je na brzinu i ostavila deci i dadilji da jedu. „A ovaj niskokalorični čips? Neka, hvala. Ne dolazi u obzir.“ Sklanja činiju čipsa od sebe.

„Da je opet pozovem?“, pita Amber. „Već sam joj ostavila tri poruke.“ Zatvorila je svoj butik odeće jedan sat ranije da bi sve pripremila na vreme.

Ridokosa Tevis vadi iz džepa mali kristal falusnog oblika i stavlja ga na sto. Kaže: „Jutros sam imala predosećanje.“

„Pa, jesi išla kod doktora?“ Suzi, u omiljenim kaki pantalonama i isflekanjoj majici, skrstila je noge kao muškarac, prebacila članak preko kolena. Namiguje Amber.

„Samo me vi zavitlavajte do mile volje“, kaže Tevis. Došla je pravo s posla. U kostimu s pantalonama, s pundom i napućenih usana deluje gotovo užtogljeno, a baš ne želi da je ljudi vide tako.

„Ne zavitlavamo te“, kaže Amber. „Je li bilo nešto u vezi sa Lidijom?“

„Ne konkretno“, odvrća Tevis na njoj svojstven način. Stavlja ruke iznad kristala.

„Nosiš to sa sobom?“, pita je Suzi. Tamna kosa joj je sveže ofarbana i ima ljubičasti sjaj. Vadi šargarepu iz frižidera i počinje da je ljušti na stolu na kojem su postavljene lepe keramičke činijice ručno oslikane ružičastim i crvenim ružicama, fine porcelanske šoljice za kafu sa tako malenim drškama da morate da savijete mali prst dok ih držite, baš kao za pravu englesku čajanku. „Ne brini, počistiću.“

„Bolje bi ti bilo“, kaže Amber, ali ipak uzme i sama skuplja oljuštenu koru. Ako Lidija baš tog časa uđe, sve mora da izgleda savršeno. Grize je savest što je poslala Serenu i

Tajlera kod drugara, a oni su želeli da ostanu i čestitaju Lidiji rođendan. A možda bi Lidija više volela da vidi decu nego sve ovako divno postavljeno. Amber sklanja kosu iza ušiju i skida končić s rukava. „Molim te, nemoj reći da je u vezi sa njom.“

„Bože, curo!“ kaže Suzi. „Zaglavila je na poslu. Znaš koliko voli one kerove.“

„A što se ne javlja na telefon?“, pita Amber.

„Nisam joj uvila poklon. Mislite da će se naljutiti?“ Suzi sekutićima odgriza vrh šargarepe. Zubi su joj jaki i beli ali nepravilni i upečatljivi.

„Nisam htela da vas plašim“, kaže Tevis. Vraća kristal u džep strukiranog blejzera. Bavi se prodajom nekretnina i mora da bude elegantna. To ne odražava njenu ličnost, to joj je samo posao, što sama vrlo često naglašava. Ali ovo je grad pun skeptika, ljudi koji veruju samo u čvrstu građu i tehniku i ostale gluposti, a ne haju da pročiste čakre.

„Ma nisi nas uplašila, stvarno“, kaže Suzi. Ona voli Tevis. Tevis nema dece pa s njom pričaš o drugim stvarima. Suzi ima četvoro dece, pa dok popričaš o njima i o drugoj deci, već je vreme da se pođe kući i spakuje sportska oprema za sutrašnji dan. Pošto Tevis nema dece, pomalo je sažaljevaš, ali joj i malčice zavidiš. I ona po svoj prilici oseća isto prema tebi. Ume da bude zamišljena, a ume da bude i žestoka, ili pak neka čudna kombinacija to dvoje. I kô stvorena je za zadirkivanje.

„Sećate li se šta se desilo prošli put?“, kaže Tevis.

„Šta to? Kad si prošli put imala predosećaj? Je li nešto u vezi s Lidijom ili nije?“ Amber poznaje Lidiju bolje nego iko, u to je sigurna. Prva se s njom sprijateljila, pre skoro tri godine.

„Ne znam“, kaže Tevis. „Samo imam neke zle slutnje. Obuzele su me jutros, baš kad sam izašla iz kade.“

„A ja sam imala loš predosećaj jutros dok sam se tuširala“, kaže Suzi. „Imala sam osećaj da ću pojesti celu kutiju filovanog tosta za doručak.“

„Koliko već kasni? O bože, već sat i po!“ Amber čežnjivo pogleda u srebrne viljuškice na stolu, lepo poređane jedna do druge. Bile su sasvim pocrnele kad ih je pronašla u jednoj antikvarnici na Ferfaksu, ali je uspela divno da ih očisti.

„I znate šta?“, kaže Suzi. „I jesam. Pojela sam celu kutiju, bokte!“

Tevis skida blejzer. „Uvek je ovako sparno pred jaku oluju.“

„Molim?“, kaže Suzi. „Baš je lepo večer. Nisi više u Čikagu.“

„Samo kažem“, na to će Tevis i ošine Suzi pogledom.

„Daj, Tevis, što hoćeš da nas prestraviš?“

Sendvičići s krastavcima već su počeli da se uvijaju na vrhovima. Malo je glupo, Amber to zna, priređivati englesku čajanku u sedam uveče. A sad već u pola devet.

„Dobro, curo, da čujemo. Prošli put kad si imala predosećaj...“ Suzi počinje po običaju da deklamuje, pa naglo zamukne.

„Setila si se, dakle“, kaže Tevis. Okreće se ka Amber. „Molim te, nemoj da se uplašiš, ali prošli put kad sam imala predosećaj, Jolindin mali je istrčao na ulicu, pa ga je udario školski autobus.“

„I ti si to predvidela? Znala si da će se to desiti?“

Tevis malo okleva, pa čvrsto odmahuje glavom. „Ne, samo sam imala predosećaj da će se nešto loše dogoditi.“

„A to je bilo – kad? – pre dve godine? Jesi li posle toga imala još predosećaja?“

Amber sad hvata strah. Pogleda u komisbrot na postolju za tortu, postavljen nasred stola. Tamnosmeđe je boje i težak kô tuč. Lidija je jednom pomenula da joj je to omiljena poslastica iz detinjstva, pa je Amber pronašla recept na internetu.

„Nisam do danas“, odgovara Tevis.

„Ti nikad nemaš ujutru loš osećaj?“, pita Suzi. „Čoveče, ja ga imam valjda svaki dan.“

Amber ustaje sa stolice i uzima da pere tri prljave vinske čaše. Mora nešto da radi, a ništa joj drugo ne pada na pamet sem, naravno, da ponovo pozove Lidiju. Ali ne želi da se oseća kao budala kad Lidija ušeta na vrata vrckajući i veselo cvrkućući.

„Ma idem opet da je pozovem“, kaže ona i briše ruke.

„Nema razloga da to bude vezano za Lidiju“, kaže Tevis, ali što više to govori, to je više uverena da ipak jeste. Pre samo nekoliko dana Lidija je došla kod nje i zamolila je da joj pogleda u tarot karte, što ranije nikad nije htela. Tevis je poredala tarot po stočiću sa mozaikom sirene kad je naišao Rufus i zamahao repom, pa oborio dve karte. Lidija ih je podigla i rekla: „Ipak nećemo“, pa promešala ceo špil. Tevis joj je objasnila da to nije važno, da može slobodno ponovo da otvori karte, jer im to ništa neće umanjiti moć. „Znam“, kazala je Lidija, „ali sam se predomislila. I to zbog Rufusa. Pametan je on pas, znaš.“ Nasmejala se, i premda joj je smeh kao i uvek zvonio poput srebrnih zvončića, u njemu se čuo i prizvuk nečeg drugog. Lidija je bila intuitivna, svašta je znala i osećala, i sad nije više htela da joj se gleda u karte.

„Ama baš nikakvog razloga“, ponavlja Tevis, a Suzi kaže: „Ma verovatno nije ništa“, što zvuči kao tešenje, pa se sve tri uznemire što je umirivanje uopšte potrebno.

Amber baca mobilni telefon na tanjir. Ponovo je dobila Lidijinu govornu poštu, a nema smisla da joj ostavlja još jednu poruku. „Možda je izvela Rufusa u dugu šetnju, izgubila predstavu o vremenu, zaboravila da ponese mobilni.“ I njoj samoj to zvuči neubedljivo.

„Možda je pobrkala koji je datum“, kaže Suzi ni sama ne verujući u to.

„Suzi, danas joj je rođendan. Kako bi mogla da pobrka datum? A i zvala me je jutros i rekla vidimo se u sedam. Nema nikakvog brkanja, jednostavno... kasni.“ Istina, Lidiya jeste zvučala pomalo odsutno. Ali u poslednje vreme često je rasejana, misli Amber.

„Šta to...“, kaže Suzi.

„Lepo sam rekla“, kaže Tevis. „Grād.“

„Ma...“, ponovo će Suzi, ali reči joj se gube u toj buci.

„Doditel“, viče Amber trčeći ka ulaznim vratima. „Ako sad stigne, nećemo čuti zvono.“

Njih tri stoje na tremu i gledaju grād kako dobuje po krovu gospođe Gilolt, odskače s haube Amberinog džipa, zvekeće po limenoj kofi kraj garaže. Nebo je poprimilo sramotno prljavu ljubičastu boju, a grād nemilice tuče, zrna odskaču, sudaraju se, kotrljaju, očaravajuća u svojoj neprikladnosti. Pada li pada! Nije velik, samo je gust, i prosipa se kao pirinač iz iscepanog džaka. „O bože!“, viče Amber. „Gle ga samo!“, dovikuje Suzi. Tevis silazi niz stepenice, staje nasred travnjaka, širi ruke i diže glavu ka nebu. „Je l' se to ona moli?“, viče Suzi, a Amber uprkos napetosti, ili možda baš zbog nje, prasne u smeh.

Još se smeje kad neka kola skrenu s puta na prilaz. Farovi kao da kupe grād, odižu ga u gustom belom oblaku iznad crnog asfalta i prskaju ka kući. Tevis spušta ruke i trči ka kolima, poslovna bež svilena košulja lepi joj se za mršava leđa. I druge dve strče niz stepenice. To je sigurno Lidiya iako se kola i ne vide od farova, tek su crna senka.

Kad iz kola izade Ester s poklonom privijenim uz grudi, one se sjate oko nje i smeteno je zagrlje, mada time nisu uspele da prikriju razočaranje.

Kad su se našle u kuhinji, Amber postavlja još jedan tanjir na sto. Ester zbacuje grăd s ramena, raspušta punđu i istresa ledena zrnca iz duge sede kose. „Zaboravile ste da ću doći, je li?“, kaže ona pomalo ozbiljno, pomalo vragolasto.

„Nismo!“, kaže Amber. „Dobro, jesmo.“

„Dešava se to ženama“, kaže Ester. „Stignemo u godine kad počnu da nas zaboravljaju.“ Ne zvuči ni najmanje ožalošćeno.

Amber, onako postiđena i zabrinuta, ustukne od onog što je čeka, plaši se zapravo da je to već počelo; u njenim godinama, raspuštenica do kraja života. Pribere se. „Mi smo se u stvari malo zabrinule zbog Lidijs. Je l' se zadržala na poslu? Ne javlja se na telefon.“

„Uzela je slobodan dan“, kaže Ester. „Hoćeš da kažeš da nije ovde?“

Sve ćute, a Ester prelazi pogledom s jedne na drugu.

„Bolje da odemo do njene kuće“, kaže Suzi.

„Sačekaj da stane grăd“, kaže Tevis.

„Pa šta ćemo sad? Da sedimo ovde?“ pita Amber.

Sede i zgledaju se i čekaju da neka preduzme prvi korak.

Drugo poglavlje

Mesec dana ranije, mart 2007.

Za gradić sa samo osam hiljada stanovnika Kensington je imao gotovo sve: robnu kuću, dve bakalnice, cvečaru, pekaru, apoteku koja je nudila i veliki izbor knjiga, antikvarnice, agenciju za trgovinu nekretninama, pogrebni zavod. Kad bi neko umro u Ejbramsu, Hejveringu, Blumfildu ili Gejnsu, ili bilo kojoj varošici u okrugu, niko ne bi zvao pogrebnu službu u gradu već zavod *Dž. K. Drajden i sinovi*, pokrenut 1882, samo četiri godine po osnivanju samog Kensingtona. Ako bi potražnja slučajno bila velika, što se dešavalo, pa sahrana ne bi mogla da se održi blagovremeno, gospodin Drajden bi lično pozvao ožalošćenu porodicu i preporučio drugi zavod. Kensington je tako bio vrlo tražen po smrti, i mada nije bio jednako poželjan za života, cene nekretnina bile su prilično visoke. Nekoliko prodavnica nalazilo se na Ferfaksu, ali je većina bila u Albertovoj ulici, ili iza čoška, u Viktorijinoj. Od Albertove ulice gradić se blago uzdizao ka severu, a na jugu

se spuštao do na osam kilometara od međudržavnog autoputa, što je bilo zgodno onima koji rade u gradu. Sa istočne strane omeđivala ga je reka žedna vode, a sa zapadne zelena polja terena za golf, zalivana iz prskalica, iza kojeg je rasla šuma ariša, borova i storača.

Lidija se na putu za grad provezla pored terena za golf. Sredom je pola radnog vremena radila u Kensingtonskom azilu za pse, ogromnom prostoru s dvorištem i štenarama tik izvan grada, koji je sakupljao litalice ili ih prihvatao iz „mračne oblasti“ – tako je Ester nazivala okrug, koji nije imao drugih prihvatilišta za pse. Četiri dana nedeljno Lidija je radila do šest po podne – poručivala je potrepštine, čistila boksove, dresirala i negovala pse, teglila vreće suve hrane od petnaest kila i jela Esterinu pileću salatu iz plastične posude. A sredom u podne Lidija bi vrhom patike munula Rufusa da ga probudi. On bi spavao u kancelariji sa ušima koje bi mu pale preko očiju, pa bi se trgao, odigao tur, protegao se i protresao glavu kao da ne zna kud ide ovaj svet. Onda bi otrčao ispred nje i uskočio pozadi u prašnjavi plavi fordov kamionet.

Lidija bi ga obično prenela iz gepeka na suvozačko sedište, ali danas ga je pustila da se vozi pozadi dok mu se uši vijore na vetru. Kad je posle kazala: „Šta misliš da svratimo do Karsona?“, nije bilo zbunjenog lica koje ju je gledalo i teralo da produži dalje. Slegla je ramenima na prazno sedište do sebe, pa upalila radio.

Prošla je Ferfaksom pored sportskih terena, igrališta, osnovne škole i pansiona, skrenula u Albertovu ulicu i parkirala se kod pekare, gde je kupila dva komada pečene pastrme i tostirane lepinjice, pa otišla u Amberin butik. Rufus joj se motao oko nogu i morala je da pazi da se ne saplete o njega.

Butik se nije zatvarao za vreme pauze za ručak, a Amberina radnica je sredom odlazila u grad na frizerski kurs, pa je Lidija stalno donosila sendviče.

„Ćao!“, reče Amber podigavši pogled s časopisa. Zaobišla je pult i zagladila suknju i kosu, pa prešla prstom iznad usne da proveri je li joj se karmin slučajno razmazao.

Prva od mnogih stvari koju je Lidija naučila kad je preuzela dužnost koje se držala – ili koja je držala nju – veći deo života bilo je da nikad ne pipka odeću niti šminku na licu. Da, to su joj izričito kazali, a opet mnogo toga nisu. Tu bi lekciju mogla da prenese na Amber, koja nije mogla da prođe pored ogledala a da se ne pogleda, koja se ogledala u izlogu ako ogledala nije bilo, koja se pribojavala da će svi zuriti u nju i užasavala se da se niko neće okrenuti za njom. Ali izgled je precenjen, zaključila je Lidija. Samo budale mare za to.

„Divno izgledaš!“, reče. „Je li ti to nova suknja?“

Amber reče da jeste i zatraži od Lidije da joj da svoje mišljenje pošto je iz kolekcije koju bi htela da prodaje u butiku. Lidija je gotovo svakog dana nosila farmerke i majicu, ali Amber je očito smatrala da se ona odlično razume u odeću i modu, premda Lidija nikako nije htela da ostavi takav utisak.

Sele su na stilski šezlong uz izlog. Amber joj je ispričala da ga je kupila za muševce kojima bi se zavrtelo u glavi kad bi videli etiketu sa cenom. „Mada ovde ništa ne košta više od četiristo dolara“, kazala je tad pomalo čežnjivo.

„Moraš da vidiš ove slike“, reče. Uzela je trač magazin sa pulta. „Ova je uslikana prošle nedelje. A ova je iz devedesetih. Zar ne izgleda sad drugačije?“

„Zar se nismo svi promenili?“, odvrati Lidija ovlaš pogledavši sliku.

„Nozdrve joj nisu iste veličine“, kaza Amber. „To te uvek oda.“

Lidija zagriže pecivo da ne bi morala da odgovori.

Amber poče naglas da čita., 'Moguće je da je zategla donje kapke, a sudeći po izgledu, hirurg je po svoj prilici upotrebio novu tehniku gde se zahvat vrši ispod očne jabučice, čime se umanjuje mogućnost ožiljaka i postižu odlični rezultati.'

Lidija napravi grimasu., 'Što čitaš te gluposti?' – pokazala je sendvičom na hrpu časopisa na stočiću.

„Znam, znam“, odvrati Amber, „smešno je. A garantovano je stavljala i botoks.“

„Koga briga?“, reče Lidija. „I ona i sve glumice njenih godina.“

Amber zadenu kosu iza uva. Prošle godine skratila je šiške, a sad ih je puštala pa joj je kosa stalno upadala u oči. To zadevanje kose jeste bilo neophodno, ali je postalo i deo njenog repertoara samoulepšavanja i poprimilo jedan izvinjavajući ton. Nasmejala se. „Ni sama ne znam što to čitam. Ali svi to čitaju. Čak i jedna profesorka univerziteta koja dolazi više vremena provodi prelistavajući časopise nego razgledajući stvari na policama. Valjda neće sama da ih kupuje. A šta misliš da čita kod frizera? Sigurno ne neku svoju profesorsku knjigu.“

Lidija dade parčence mesa Rufusu. „Pa, nama je to glupo, je li tako, mali?“

Rufus joj liznu prste u znak slaganja.

„O bože!“, viknu Amber.

Lidiji se sviđalo kako to Amber izgovara. Baš onako američki. To ju je podsećalo koliko je, i posle skoro deset godina života u Americi, i dalje Engleskinja. Sve ostalo u vezi s njom više i nije bilo skriveno već pre izbledelo, ali je njeno englestvo eto ostalo.

Skoro deset godina. Došla je ovamo 1997. – ne pre jedne decenije već čitavog milenijuma.

„O bože, umalo da zaboravim! Imam pozadi neke haljine koje bih baš volela da probaš. Izgledaće savršeno. Jedva čekam da ih vidim.“ Amber otrča u magacin, a Lidija je kroz odškrinuta vrata gledala kako sa obrtnog stalka skida haljine u najlonu i prebacuje ih preko ruke.

Kad je stigla u Kensington, kuću je kupila od Tevis, ali se najpre sprijateljila sa Amber. Upoznale su se u pekari, gde su sedele za istim stolom. To nije bilo neobično jer je pekara imala samo četiri stola. Dok su one tako pijuckale, Amber kapućino a Lidija čaj, osetile su međusobnu bliskost, a Lidiji, koja je sedam godina sklapala samo površna poznanstva, sad se rado prepustila. Bila je suzdržana, naravno, ali posle nekoliko susreta, gde su govorile o sebi, videla je da nema potrebe za oprezom, pa se zapitala zašto li se toliko dugo povlačila od svih.

Tog prvog dana Amber je ispričala Lidiji o svom braku, kako se udala za svoju ljubav iz mladosti, kako ju je prevario s najboljom drugaricom, ali da im je ona oboma oprostila „jer se to prosto desilo“. Oboje su bili pravnici u istoj firmi, a ona je bila domaćica i brinula se o deci. Bila se baš zapustila pa bi je zapekla savest kad god bi se pogledala u ogledalo. A onda se sredila, pa su se posvetili jedno drugome i počeli da izlaze i otvoreno razgovaraju o problemima. On joj je, na primer, priznao kako ne podnosi njen rolat od mlevenog mesa, ali da to nikad nije mogao da joj kaže. I neko vreme je sve bilo fino i slatko, a onda je saznala da ju je opet prevario, ovaj put s konobaricom iz njihovog omiljenog restorana za večernje izlaske. Kazao joj je da je to samo seks, ništa više, i ona mu je opet oprostila. Isplakala je ipak more suze, a tešila ju je Dona, njena najbolja prijateljica. Dona, koja je i dalje spavala s njenim mužem, što su valjda svi znali osim nje. Kad ih je zatekla u krevetu, došlo joj je, pre nego što su je primetili,

da se odšunja na prstima i pravi se da ništa nije videla. Sa trideset devet godina, dvoje dece i bez posla delovalo joj je pametnije da veruje da joj se to samo pričinilo nego da se suoči s groznom istinom.

„I morala si da se preseliš ovamo čak iz Mejna“, reče Lidija. „Sasvim te razumem.“

„Ne znam. Možda da bih pobegla od njega?“

„Plašila si se da ćeš mu ponovo oprostiti.“ Lidija je uhvati za ruku.

„O bože, imaš pravo. Baš je džukela. Ali...“ – Amber skrušeno slegnu ramenima – „...uspeo bi da me obrlati. Ne pričom, već pre time kako hoda, kako mu stoje farmerke. Baš sam glupa. Znaš što sam toliko ostala s njim? Stvarno? Zato što mi se sviđalo kako se kreće, kako miriše.“

Amber izađe iz magacina, a Lidija se pomeri i napravi mesta na sof i pa Amber spusti haljine neverovatno pažljivo. Ni pogrebnici u Drajdenovom zavodu nisu s više pažnje polagali preminule.

„Deset haljina u tri veličine, šeststo pedeset dolara na veliko. Reci da nisam poludela.“

Lidija obrisa prste o farmerke pa skide najlon s prve haljine. Amberin butik lepo je zarađivao na haljinama na preklop, zvonastim suknjama i džemperićima ukrašenim perlicama koje su Kensingtonke večito kupovale. A zarada bi još porasla u vreme mature, kad su se prodavale zavodljive haljinice pink, bele i zlatne boje, po ceni od 300 dolara, i svečane haljine do poda sa dobrom potporom za grudi koje su kensingtonske matrone kupovale da ih obuku i za srebrnu svadbu i koje će, ako bog da, nositi i za dijamantsku. Dobre žene Kensingtona nisu bile plitkog džepa, ali su dobro znale

da pare ne rastu na drvetu, a i nisu, uostalom, imale mnogo prilika da nose svečanu odeću.

„Opal!“, uzviknu Lidija. „Božanstvena je!“ Da je pita je li uzela haljine za komisionu prodaju? Nije htela da obeshrabri prijateljicu. Uzela je da zagleda izvezeni izrez oko vrata da dobije na vremenu i prstom prešla preko veza.

Kad su se upoznale, Amber joj je tako lako i prirodno izlila svoju priču kao čaj iz šoljice. Lidija nije mogla jednako da joj uzvрати, ali joj je ispričala kako se sa trideset i kusur godina doselila s mužem u Ameriku, kako su bili ushićeni što su pobegli iz dosadne Engleske, kako joj je sve bilo u isti mah i tuđe i poznato i kako joj se brak raspao. Toliko se bila izveštila u pričanju te priče da ni njoj samoj više nije zvučala kao laž kad bi je nekome pričala. Nije pominjala imena, mesta, datume – najbolje je da to ostane neodređeno – već je priču izatkala od sitnih pojedinosti: kako joj je kao Engleskinji bilo čudno da joj se zastava vijori nad kućom, kako se oduševila kad je pronašla kvasni namaz u bakalnici, kako je pokupila izraze i reči koje nije ni sanjala da će ikad izgovoriti – dupe, majku mu, u vražju mater.

U toku narednih nedelja i meseci bilo je raznih pitanja jer bi Amber, kad nisu bile zajedno, od Lidijine priče ostali samo delići koje bi ona prikupila pa tražila one koji joj nedostaju. Lidija joj je kazala i nekoliko neistina – recimo, da nema dece. Od tog joj je poricanja s vremenom bivalo sve teže, nikako lakše, jer svaki put kad bi to izgovorila postajala bi svesna koliko je to zapravo tačno. Neki detalji su vrlo bliski istini, na primer, da joj je muž bio okrutan. Amber nikad nije navaljivala na nju, a Lidija je to profesionalno radila pola svog života – otkrivala neznancima sitne pojedinosti za koje su oni mislili da su iskrene i lične, a zapravo je uopšte nisu poznavali. Tome je nisu podučavali, ali se ispostavilo da je

za to prirodno nadarena. Amber, Tevis i Suzi više nisu bile neznanke i ispričala im je onoliko koliko je mogla, ali u to prvo vreme Lidija im je ulila osećanje kao da ima poverenja u njih, a one su ostalo same dopunile – pretpostavile su da joj je muž bio nasilnik, da je uticajan čovek i da ona ne želi da je on pronađe.

Amber otvori vrata garderobe. „Probaj je, molim te“, reče. „Baš bih volela da je vidim.“

„A što je ti ne probaš?“, upita je Lidija. „Tebi zelena divno stoji. Što ne uzmeš jednu za sebe?“

„O, već sam ih sve isprobala. Ali ja sam kepec i ne stoje mi lepo.“

„Gluposti!“, reče Lidija. „Nemoj tako da govoriš o sebi.“

„Ne odugovlači, već se vuci ovamo!“ Amber je utera u garderobu.

Haljina je bila bledozelene boje, padala je uz telo, imala je srebrni vez i meke cvetove koji su se zrakasto širili. Podsetila je Lidiju na Valentinove kreacije, ali naravno nije bila tako fino urađena.

„Izađi“, doviknu joj Amber.

U garderobi nije bilo ogledala jer je Amber kazala kako su Kensingtonke ishitrene pa prebrzo donose pogrešne zaključke i ne daju odeći šansu. Skratiš malo porub, promeniš bluzu, staviš ešarpu i sasvim druga priča!

Lidija je izašla hodajući kao manekenka na pisti, s rukom na kuku, ukočenog lica, okrećući glavu levo i desno. Amber zapljeska i zviznu, pa uhvati Lidiju za ramena i okrenu je ka ogledalu.

„Divno!“, kazala je. „Predivno!“

Lidiji zastade dah. Prošlo je deset godina otkako nije nosila dugu haljinu. Nešto je zapeče u stomaku, ali na to nipošto nije htela da obraća pažnju već se usredsredila da smiri disanje.

„Stoji ti kao salivena!“, reče Amber. „Šta kažeš, a?“

„Ne baš“, odvrati Lidija. „Trebalo bi je malčice suziti u bokovima.“

„Znaš šta?“, reče Amber. „Moraš da je imaš. To ti je poklon od mene. Zнала sam da će ti ove haljine pristajati jer imaš lepu figuru, ali ni slutila nisam da će ti toliko lepo stajati. A nisam ni znala hoću li uopšte uspeti da te nagovorim da ih probaš. Mislila sam da ću morati hirurškim putem da ti odstranim farmerice.“

„A kad ću ja da je nosim?“, upita Lidija zagledajući se iz profila. „Nije baš praktična za čišćenje štenare. Zamisli da dođem u njoj na roštilj kod Suzi!“ Zažalila je čim je to izrekla jer je upravo ukazala Amber da je pogrešila što je toliko novca uložila u njih.

Prijateljica je bez reči pogleda, skamenjenog izraza od maločas, kao da joj te loše vesti još nisu doprle do mozga. „Oh“, naposletku reče, „reci Karsonu da te izvede na neko lepo mesto.“

„Hoću!“, brže-bolje reče Lidija. „Baš ću mu reći. Mogu li i ostale da isprobam?“

„Naravno“, odgovori Amber malodušno. „Pa onda izaberi onu koja ti najbolje stoji. Kuća časti.“

Tako im je prošlo popodne. Lidija je isprobavala haljine, mušterije su ulazile i nadugačko ih komentarisale, a dve su čak i probale haljinu od teget tafta i obećale da će se sutradan

vratiti. To je Amber popravilo raspoloženje. U pet su pospremile, pa sele da popiju kafu s mlekom.

„Kako je Serena?“, upita Lidija. „A kako Tajler napreduje s violinom?“

„Ah, stalno mu zvocam da mora da vežba, ali džaba pričam. Serena se nada da će dobiti ulogu u školskoj predstavi – Doroti u *Čarobnjaku iz Oza*.“

„Držim joj palčeve“, reče Lidija.

„Ako je ne izaberu...“

„Kladim se da hoće.“

„Časovi stepovanja, pevanja, baleta – sve to rade, znaš, ali je konkurencija baš jaka.“

„Sacekaj da vidiš šta će biti. Nemoj unapred da brineš.“ Lidija pokaza na stalak na koji su okačile nove haljine. „Hoćeš li uzeti jednu za sebe?“

Amber zadenu kosu za uvo. „Uh, ne znam. Možda će mi na kraju ostati nekoliko haljina.“

One se zgledaše, pa se zakikotaše.

„Jedino ako majke odjednom ne počnu da odvoze decu u školu u večernjim haljinama“, reče Amber kroz smeh.

„Nikad se ne zna“, na to će Lidija. „I čudnije stvari se dešavaju.“ Otpila je gutljaj kafe i zagrcnula se.

„Ovde ne.“ Amber je potapša po leđima. „Kad sam bila u gimnaziji“, reče ona i dalje držeći ruku na Lidijinim leđima, „bila sam prava sanjalica. Hodala sam kao u snu. Bila sam slatka, ali ne spektakularna lepotica, ocene su mi bile sasvim prosečne, imala sam i drugarice ali nisam bila najomiljenija u društvu, nisam bila ni u jednom prvom timu.“ Zaćutala je kao da se vratila u taj stari san. „Ali imala sam osećaj kao da u sebi nosim neku veliku tajnu za koju nikome nisam rekla. I da će se ona jednog dana sama ispoljiti jer sam duboko u sebi sasvim posebna pa ću, kad se otisnem u život i svet, sigurno

postati prava zvezda. Nisam čak ni mislila da ću morati da se trudim već da će se to desiti samo od sebe, prosto mora, bila sam uverena u to. I zato sam retko obraćala pažnju na ono što se zbiva oko mene. Čekala sam da mi život otpočne. A kad se to desi, nosiću divne haljine, ljudi će se u početku malo čuditi a onda će reći pa naravno, Amber, trebalo je da znamo. I sve će biti savršeno. I haljine, i kuće, i kola, i divan princ koji će me zaprositi.“ Nasmejala se i protrljala Lidiju po ramenima, iako ova nije više kašljala. „Kakva sam ćurka bila! A možda sam i sad.“

Lidija se okrete i uze je za ruku. „Slušaj me, nisi ćurka. Sve devojčice tako misle.“

Amber se nasmeši. U njenom osmehu uvek je bilo nečeg dirljivog. Kad bi odigla gornju usnu i pokazala desni, delovala je nekako ranjivo. „Kladim se da si ti bila pametnija.“

„O, bila sam užasan đak!“, reče Lidija. „Glupa kô noć, veruj!“

Amber otrča do apoteke dok se ne zatvori, a Lidija sačeka još koji trenutak pošto su se vrata zatvorila, pa dohvati časopise sa stočića. Uzela je tri ovonedeljna izdanja i stavila ih na krilo. Prvo se sabrala: neće se nasekirati ma šta da bude. Ako nađe ono što traži, iscepaće stranicu i staviti u tašnu da je na miru pogleda kod kuće. Ako ne nađe ništa, neće to doživeti kao udarac, već će pokušati sledeće nedelje. Brzo je prelistala prvi časopis, pa ga odbacila. A onda i drugi i treći. Ništa. Ipak je to bio udarac. A kako i ne bi?

Zapištao joj je mobilni. Karson joj je poslao poruku: *Dolazim po tebe u 7. Može?* Odgovorila mu je *može*, a onda se Amber vratila i kazala kako je naletela na komšiju koji ju je pozvao sledeće nedelje na ručak.

„Je li to sastanak?“, upita Lidija.

Amber povuče pramen plave kose i poravna suknu. „Valjda. Ne, nije. Nisam sigurna. Možda me je pozvao prijateljski.“

„Hoćeš li ići?“

„Ručak verovatno nije sastanak, a on mi je komšija. Trebalo bi da odem.“

„A šta ako ipak jeste?“

Amber napući usta. „Ako me je pozvao na sastanak, onda nema sreće. Prenizak je za mene.“

„A ti imaš čak metar pedeset pet.“

„Ne tražim ja nekog previsokog, ali da je ipak dovoljno viši od mene, razumeš? Da mogu komotno da obujem cipele na štiklu i da lepo nakrivim glavu kad se ljubim.“

„Ah!“, uzdahnu Lidija. „Karson je samo pet-šest santimetara viši od mene. Misliš da treba da ga šutnem?“

„Ne!“, povika Amber. „Ne slušaj me. Lepo sam ti kazala da sam glupa.“

Lidija ustade zbacivši Rufusa na pod i uze tašnu i mobilni telefon. Zagrlila je Amber i obećala joj da će je sutra pozvati da dublje analiziraju poziv na ručak. Možda će se Amber dotad malo opametiti. Uzela je zelenu haljinu, onu koju je prvu isprobala, i rešila da drugom prilikom ostavi novac radnici kako se sad ne bi nepotrebno preganjala sa Amber oko toga.

Stigla je kući u petnaest do šest. Napolju je bilo sveže, ali Lidija je imala očajničku potrebu da pliva. Bazen se nije grejao, pa je prvu dužinu preronila i tako zaledila misli u glavi. Posle je još pola sata bez zastanka plivala kraul osećajući samo kako pruža ruke, isteže leđa i zateže noge, kao i zahvalnost što je plivanje uvek oslobađa napetosti. Kad se

isplivala, stala je u plići kraj bazena, okrenuta kući. Bila je to prva kuća koju je kupila u Americi. Zapravo prva koju je ikad kupila. U Londonu je, pre nego što se udala, imala stan, ali nije ga kupila već dobila. Ovo je bila prizemna kuća s mansardom, s niskim krovom i dubokom strehom poduprtom pravougaonim stubovima i s prednje i sa zadnje strane, pa je kuća delovala stabilno. Zidovi su bili pokriveni drvenom oplatom nežne golubijesive boje. Sama ih je ofarbala, ljubazno odbivši ponuđenu pomoć. Lepa, skromna kuća u finom kraju u severnom delu grada, na celom jutru zemlje. Oko imanja su bili posađeni javori i lipe, pa je kuća bila ušuškana i skrivena od pogleda, i s puta i iz okolnih kuća. Lidija je kazala „Uzimam je“ i pre nego što ju je Tevis uvela unutra.

Izašla je iz bazena, obavila se peškirom i ušla u kuću. U kuhinji je zastala kod otvorenog laptopa znajući da bi na internetu lako pronašla ono što je tražila po časopisima. Ali ako počne, neće stati. Morala je da se drži pogodbe koju je sklopila sa sobom.

Lidija se pope u spavaću sobu i upali svetla. Skinula je kupaći i istuširala se, a kad je osušila kosu i izvadila čiste farmerke iz plakara, opazila je onu haljinu prebačenu preko kreveta.

Obukla ju je i sela kraj Rufusa, koji se ugnezdio na jorganu u dnu kreveta. Uzela je ogledalce da se našminka, pa pokupila kosu i vezala je u punđu.

Stala je pred veliko ogledalo i stresla se. Uprkos tamnoj kosi i hirurškom nožu, uprkos stalnoj preplanulosti i borama koje su joj urezale godine, u odrazu je videla duha davne prošlosti. Polako se okrenula i osvrnula preko ramena. Leđa su joj bila otvorena sve do struka. Meso pod lopaticama malo joj se opustilo, samo malčice. Kako bi to jezivo izgledalo na

fotografijama, gde se nijedna mana ne prašta, gde si jak samo onoliko koliko i tvoja najslabija tačka.

Svukla je haljinu i okačila je u plakar, pa obukla farmerke i snežnobelu košulju. Otvorila je konzervu hrane za Rufusa i sipala u činiju, ali je nije spustila na pod.

„Da te pitam“, reče Lidija psu, koji se propeo na njenu nogu. „Da prestanem da se viđam sa Karsonom? Počeo je mnogo da zapitkuje. Postaje nezgodno.“

Rufus je razdragano dahtao i šapom joj zagrebao po farmerkama.

„Dobićeš večeru, ali mi prvo odgovori. Zalaj jednom za da, a dvaput za ne.“

Rufus zalaja tri puta.

„E beskoristan si!“, povika ona i spusti činiju na pod. Pomazila je psa. „Ti si jedan tupav španijel, a i ja, pričam sa psom.“